Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimine Yönelik Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimine Yönelik Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20052

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimine Yönelik Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i, bireylerin do?al çevre içerisinde gerçekle?tirilen e?itim faaliyetlerine yönelik kendi yeterliklerine olan inançlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle çevre e?itimi alan?nda çal??an veya bu alanda e?itim gören ki?ilerin, do?a temelli etkinlikleri planlama, uygulama ve de?erlendirme becerilerine ne ölçüde güvendiklerini belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas? 2016 y?l?nda Sar??an-Tungaç, Al?c? ve Ünald?-Coral taraf?ndan yap?lm?? olup, ölçe?in alanyaz?na önemli bir katk? sa?lamas? amaçlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Özyeterlik, Çevre E?itimi, Do?a Deneyimi, Alg? Ölçe?i, Psikometri, Özyeterlik Alg?s?.

Yazarlar

Asl? Sar??an Tungaç, Dilek Al?c?, M. Nihan Ünald?-Coral

Amaç

Bu ölçek, bireylerin do?a deneyimine dayal? çevre e?itimi etkinliklerini ba?ar?yla yürütebilme kapasitelerine dair sahip olduklar? **öznel inanc?**, yani özyeterlik alg?s?n? sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, e?itimcilerin veya kat?l?mc?lar?n do?a tabanl? ö?renme süreçlerine aktif kat?l?mda bulunma ve bu süreçleri yönetme konusundaki motivasyonlar?n? ve güven düzeylerini tespit etmektir. Elde edilen veriler, çevre e?itimi programlar?n?n etkilili?ini art?rmak ve e?itimcilerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, sosyal bili?sel ö?renme teorisinin temelini olu?turan **Özyeterlik** (Self-Efficacy) kavram?n? esas al?r. Özyeterlik, bireyin belirli bir eylemi ba?ar?yla gerçekle?tirebilece?ine dair inanc?d?r ve bu ölçekte bu inanç, özel olarak **Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimi** ba?lam?na odaklanm??t?r. Ölçek, bu tür e?itim ortamlar?nda kar??la??labilecek pedagojik zorluklar, etkinlik yönetimi ve do?al kaynaklar?n kullan?m? gibi spesifik alanlardaki yeterlik alg?lar?n? ölçmeyi hedefler.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, genellikle birden fazla alt boyutu içerebilir; bunlar aras?nda do?a etkinliklerini planlama yetkinli?i, risk yönetimi yetkinli?i ve ö?renci kat?l?m?n? sa?lama yetkinli?i gibi faktörler bulunabilir. Bu çok boyutlu yap?, bireyin do?a temelli çevre e?itimi rollerindeki karma??k yeterlik düzeyini kapsaml? bir ?ekilde yans?t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, **geçerlik** çal??malar?n? içermektedir. Sar??an-Tungaç ve arkada?lar? (2016), ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için çe?itli geçerlik analizleri uygulam??lard?r. Bu analizler genellikle yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i ve görünü? geçerli?i çal??malar?n? kapsar. Yap? geçerli?i için s?kl?kla faktör analizi tekniklerinden yararlan?lm??t?r.

Makalenin ba?l???, kapsaml? bir geçerlik çal??mas?n?n yap?ld???n? i?aret etse de, kaynakta spesifik istatistiksel geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Ancak, akademik bir yay?nda sunulmu? olmas?, ölçe?in bilimsel standartlara uygun olarak geli?tirildi?ini ve ilgili teorik yap?y? temsil etme kapasitesine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve istikrar?n? belirlemek amac?yla **güvenirlik** analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar? tipik olarak iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n (örne?in, Cronbach Alfa) hesaplanmas?n? içerir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Literatür taramas? ve uzman görü?leri, maddelerin güvenilirli?ini sa?lamak için titizlikle kullan?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alpha de?eri gibi) belirtilmemi? olsa da, geli?tirme sürecinin temel amac?, do?a deneyimine dayal? çevre e?itimine yönelik özyeterlik alg?s?n?n güvenilir bir ölçümünü sa?lamakt?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla **faktör analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in faktör yap?s? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n uyumu test edilmi?tir. Bu analizler, özyeterlik alg?s?n?n do?a temelli çevre e?itimi ba?lam?nda kaç temel boyuttan olu?tu?unu ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik çerçevesiyle tutarl?, anlaml? ve ayr???k alt boyutlara sahip oldu?unu göstermi? olmal?d?r. Bu, ölçe?in sadece genel bir özyeterlik düzeyini de?il, ayn? zamanda bu yeterli?in farkl? pedagojik ve uygulama alanlar?ndaki spesifik yönlerini de ölçebildi?ini kan?tlar.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme format?nda (Likert tipi ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak orijinal kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi verilmemi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çevre e?itimi alan?nda çal??an veya e?itim alan bireyler (Ö?retmen adaylar?, ö?retmenler, e?itim bilimleri ö?rencileri vb.)

Age Group: Genellikle yeti?kin veya yüksekö?renim düzeyindeki bireyler.

Population Details: Orijinal çal??mada kullan?lan örneklem grubu, ölçe?in hedef kitlesini ve geçerlik/güvenirlik çal??malar?n?n yap?ld??? popülasyonu temsil etmektedir.

Test Methodology: Bireylerin do?a deneyimine dayal? çevre e?itimi etkinliklerini gerçekle?tirme yeterliklerine dair alg?lar?n? öz-bildirim yoluyla ölçen bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Do?a Temelli Ö?renme, Pedagojik Yeterlik, Çevre Ö?retimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: aslisarisan@gmail.com (Asl? Sar??an Tungaç)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?mland??? y?l 2016'd?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Asl? Sar??an Tungaç ile ileti?ime geçilerek ö?renilebilir. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle izin talep edilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Sar??an-Tungaç, A., Al?c?, D. ve Ünald?-Coral, M. N. (2016). Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimine Yönelik Özyeterlik Alg?s? Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Journal of Turkish Studies, 11(19), 693-693.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: doga-deneyimine-dayali-cevre-egitimine-yonelik-ozyeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Do?a Deneyimine Dayal? Çevre E?itimine Yönelik Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddeler için orijinal akademik yay?na veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM